

10. ШИМОН С.І. Цивільне та торгове право зарубіжних країн (Курс лекцій) : [навч. посіб.] / С.І. ШИМОН. – К. : КНЕУ, 2004. – 220 с.

REFERENCES

1. Gubar, O.M. (2007), *Filosofia : interaktyvnyi kurs leksii : Navchalnyi posibnyk* [Philosophy : interactive lectures : Textbook], Centr uchbovoyi literatury, Kyiv, Ukraine.
2. Yvyn, A.A. (2004), *Ymplykatsyy y modalnomy* [The implications and modalities], YF RAN, Moskow, Russia.
3. Nersesjanc, V.S. (1998), *Fylosofyia prava. Uchebnyk dlia vuzov* [Philosophy of Law. Textbook for high schools], Yzdatelskaja hruppa NORMA-YNFRA*M, Moskow, Russia.
4. Lao Czy. *Fylosofyia* [Philosophy], available at : <https://ru.wikipedia.org/>
5. “Informal logic”, available at : <https://ru.wikipedia.org/>
6. Terno, S. (2012), “World of critical thinking, image and mimicry”, *Istoriia v suchasni shkoli*, vol. 7-8, pp. 27-39.
7. Shyshka, R.B. (2015) *Tsyvilne pravo Ukrainy : pidruchnyk. Osoblyva chastyna* [Ukraine Civil law : the textbook. Special Section], Type. Lira – Kyiv, Kyiv, Ukraine.
8. Pidopryhora, O.A. (2006), *Rymske pravo : Pidruchnyk* [Roman law : Textbook], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine.
9. Maidanyk, R.A. (2010), *Anomalii v tsyvilnomu pravi Ukrainy : Navch.-prakt. posibnyk* [Anomalies in the civil law of Ukraine : Teach and practical. manual], Justinian, Kyiv, Ukraine.
10. Schimon S. (2004), *Tsyvilne ta torhove pravo zarubizhnykh krain : Navch. posib. (Kurs leksii)* [Civil and commercial law of foreign countries : Textbook. guidances. (Lectures)], KNEU, Kyiv, Ukraine.

УДК 347.763: 35.073.537

LEGAL CHARACTERISTICS OF SPORTS TRANSFERS

Tkalych M.O., candidate of juridical sciences

Zaporizhzhya national university, str. Zhukovsky, 66, Zaporizhzhia, Ukraine

Max_t@i.ua

The features of legal construction of the contract on the transfer of a professional athlete from one sports club to another (transfer contract) are researched in the article. The author concludes that the transfer contract is a civil law contract, which mediates a sports club assignment of the claim to the athlete for the implementation of sports activities and participation in sports, in favor of another sports club, for the contract fee. At the present stage of national professional sports the signing of transfer contracts in Ukraine is actually illegal, as it breaks the law. The only possibility of legal and regulatory reasonable use of transfer contracts in Ukraine is the legal recognition of civil law relations arising between athletes and sports clubs about the implementation of sports activities and participation in sports with the possibility of contracting the provision of sports services (sports contracts).

Key words: professional sport, sport transfer, transfer contract, sport services contract, assignment.

ПРАВОВАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТРАНСФЕРНОГО КОНТРАКТА

Ткалич М.О.

Запорожский национальный университет, ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина

Max_t@i.ua

В статье рассматриваются особенности правовой конструкции договора о переходе профессионального спортсмена из одного спортивного клуба в другой (трансферного контракта). Автор делает вывод, что трансферный контракт является гражданско-правовым договором, который опосредует уступку одним спортивным клубом права требования к спортсмену осуществления спортивной деятельности и участия в спортивных соревнованиях в пользу другого спортивного клуба за определенную сторонами договора плату. На современном этапе развития отечественного профессионального спорта заключение трансферных

контрактів на переходи спортсменів в межах України являється незаконним, поскільки противоречить діючому законодавству. Єдиною можливістю законного і нормативно обґрунтованого використання трансферних контрактів в Україні являється законодавське визнання громадянсько-правового характеру відносин, що виникають між спортсменами і спортивними клубами по приводу здійснення спортивної діяльності і участія в спортивних змаганнях, з можливістю укладення громадянсько-правових контрактів о наданні спортивних послуг (спортивних контрактів).

Ключові слова: професійний спорт, спортивний трансфер, трансферний контракт, контракт о наданні спортивних послуг, цесія.

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРАНСФЕРНОГО КОНТРАКТУ

Ткалич М.О.

*Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна
Max_t@i.ua*

Сучасна система «спортивних трансферів» сприяє розвитку конкуренції в спорті, забезпечує баланс майнових інтересів спортивних клубів і професійних спортсменів, забезпечує постійний розвиток професійного спорту та економіки спорту в цілому. Відповідно, існує об'єктивна необхідність запровадження сучасної правової конструкції, спрямованої на врегулювання трансферних відносин. Необхідність вдосконалення правового регулювання трансферних відносин у спорті обумовлена також комерціалізацією спорту, який все більше набуває ознак потужного сектору світової економіки, що стрімко розвивається на ринкових засадах.

Системних досліджень правового забезпечення спортивних трансферів в Україні немає. Дослідження загальних аспектів договірної регулювання відносин у спорті входить у сферу наукових інтересів таких відомих вітчизняних вчених-цивілістів, як В.В. Луць, С.О. Харитонов, Р.Б. Шишка.

Головною метою цієї статті є розкриття можливостей та особливостей цивільно-правового регулювання відносин, пов'язаних із переходами професійних спортсменів з одного спортивного клубу до іншого (трансферних відносин) як в Україні, так і за кордоном, а також правовий аналіз конструкції трансферного контракту.

Слід зазначити, що єдиного уніфікованого поняття ані спортивного трансферу, ані трансферного контракту не існує. Так, локальні акти ФІФА та УЄФА тлумачать трансфер як угоду між спортсменом і спортивними клубами щодо зміни реєстрації спортсмена з одного клубу на інший. Регламент ФФУ зі статусу і трансферу футболістів [5] визначає трансфер як перехід футболіста з одного клубу до іншого, а трансферний контракт – як форму угоди між клубами про трансфер. Видається, що жодне з наведених визначень не відбиває всіх істотних ознак, притаманних трансферу спортсмена. Слід наголосити, що умовний термін «трансфер» об'єднує в собі цілий комплекс складних і розгалужених відносин, які виникають між спортсменами, спортивними клубами, тренерами, федераціями з видів спорту, державними органами тощо. Змістом відповідних відносин є взаємні права та обов'язки, які виникають у суб'єктів професійної спортивної діяльності під час переходу спортсмена з одного спортивного клубу до іншого.

За своїм характером такі права та обов'язки є переважно майновими та пов'язані з необхідністю гарантувати саме майнові інтереси всіх залучених до процедури переходу спортсмена суб'єктів. Вочевидь, між зазначеними суб'єктами складаються цивільно-правові відносини, засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності. Отже, термін «трансфер» має використовуватися для позначення самого переходу спортсмена з однієї спортивної організації до іншої, а юридичним фактом, який породжує права та обов'язки відповідних суб'єктів, є цивільно-правовий правочин. Таким правочином є договір (контракт) про перехід спортсмена з однієї спортивної організації до іншої (трансферний контракт), який повинен укладатися за нормами цивільного права.

Правовідносини, пов'язані з правовим оформленням переходів спортсменів з одного спортивного клубу до іншого, регламентуються за допомогою договорів про перехід спортсменів з одного спортивного клубу до іншого (трансферними контрактами). Оскільки зазначені правовідносини за своєю суттю є майновими, то в повсякденній вжиток увійшли такі терміни, як «договір купівлі-продажу» гравця, «оренда спортсмена», «договір зміни гравців», «права на спортсмена» тощо. Проте такі терміни не є правовими, оскільки фізична особа не може бути об'єктом правовідносин і, відповідно, предметом договору. Отже, незважаючи на зовнішню простоту трансферних відносин і очевидність вибору виду цивільно-правового договору, у практичній площині існує ціла низка проблем, пов'язаних із правовим регулюванням зазначених відносин.

Насамперед виникає логічне питання, що ж є предметом трансферного контракту. Якщо пристати на позицію вітчизняного законодавця та припустити, що спортивні контракти, які укладаються між клубами та спортсменами, є трудовими договорами, то можливість укладення трансферних контрактів ставиться під великий сумнів із точки зору законності та обґрунтованості. У такому разі спортсмен за нормами КЗпП України припиняє свої трудові відносини з одним клубом та укладає трудовий договір з новим клубом. Відповідно, за умовами трансферного контракту одна сторона має розірвати строковий трудовий договір зі спортсменом, а інша сторона – укласти трудовий договір зі спортсменом. Проте відносини з приводу укладення та розірвання трудових договорів із працівниками не можуть бути предметом цивільно-правового договору, оскільки вони не є майновими, не підлягають грошовій оцінці, а отже, не можуть набувати форми зобов'язань. Відповідно, предмет трансферного контракту в такому разі взагалі відсутній. А відповідно до ч. 1 ст. 638 ЦК України договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договору цього виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін має бути досягнуто згоди.

Таким чином, за умови визнання трудовправового характеру спортивного контракту всі трансферні контракти є нікчемними. Більше того, оскільки відповідно до норм трудового законодавства спортивні клуби-роботодавці не мають права жодним чином впливати на вибір спортсменом іншого клубу-роботодавця, то укладення трансферного контракту можна трактувати як обмеження конституційного права спортсмена на вільний вибір роду діяльності та місця роботи. Отже, очевидно, що трудове право не дає змоги належним чином оформити відносини, які виникають між спортивним клубом і спортсменом, і трансферні відносини, а подекуди – прямо обмежує права та свободи учасників відносин у сфері спорту.

Відсутність законодавчого закріплення дефініції трансферного контракту, його істотних умов, прав та обов'язків сторін і хибна орієнтація на трудовправові приписи приводять до цілковитої плутанини у правозастосовній діяльності. Виходячи з наведеного, пропонуємо називати трансферний контракт цивільно-правовим договором, який опосередковує поступку одним спортивним клубом права вимоги до спортсмена щодо здійснення спортивної діяльності та участі в спортивних змаганнях на користь іншого спортивного клубу за визначену сторонами договору плату.

Отже, єдиним шляхом формування адекватної правової конструкції трансферного контракту в спорті має бути визнання цивільно-правової природи відносин, що складаються між спортсменами та спортивними клубами в процесі здійснення спортивної діяльності. Відповідні зміни мають бути внесені принаймні в Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Крім того, абсолютно необхідним є законодавче закріплення визначення трансферного контракту, чітке формулювання його предмету, інших істотних умов, встановлення порядку укладення та розірвання контракту, який би не суперечив чинному національному законодавству України та актам міжнародних спортивних організацій.

Ключові слова: професійний спорт, спортивний трансфер, трансферний контракт, контракт про надання спортивних послуг, цесія.

Modern system of professional sport is not able to function properly without sport transfers. The system of sport transfers promotes the development of competition in sports and provides balance between the property interests of sports clubs and professional athletes. Accordingly, there is an objective need for introducing modern legal constructure aimed at regulation of transfer relationship.

The need to improve the legal regulation of transfer relations in sport is also due to the commercialization of sport, which is increasingly becoming unmistakably powerful sector of the world economy. Thus, in the 2010-2011 season only in the EU there were registered 18 307 of football transfers totaling 3 002 198 000 euros [1].

Unfortunately, there are no systematic research of sport transfers in Ukraine. The research of general aspects of contractual regulation of relations in sport is in the scope of scientific interests of famous Ukrainian lawyers as V.V. Luts, Y.O. Kharitonov, R.B. Shyshka. Contractual relations in sport is the subject of research of young scientists as Y.S. Sukha and M.A. Tikhonova. There are also foreign authors and researchers, who study legal sports transfers, as V.P. Vaskevych, D.V. Gorlov, S.V. Alekseev, John Spangler, Paul Anderson, Dan Connaughton and others.

The purpose of this article is to outline the features and characteristics of civil-legal regulation of relations connected with transfers of professional athletes from one sports club to another (transfer relations) both in Ukraine and abroad, as well as legal analysis of transfer contract. The subject of this research includes historical aspects of the formation of modern system of legal regulation of transfer relations in sport.

The term “football transfer” was first coined in 1885 by the Football Association of England, which introduced the world's first request of registration of players tried to regulate the transfers from one sports club to another. Transfers in the modern sense emerged in 1925 in France. Since then, the athlete was limited to the right to leave the sports club without the agreement of the Football Association and the club within one season. Further development of the transfer system in Europe has led to a substantial restriction of the rights of athletes. Thus, after one season the club could extend the term of the contract with the reduction of fees, to conclude a contract with another club or unregister athlete and give him the right to choose another club (free transfer). The appeal of restrictions on the rights of athletes for transfers to other sports clubs after the expiry of the contract was the subject of sport suits of sportsmen to the European courts. In particular, in 1963 the Supreme Court of England considered that the system transfers, valid at that time, unduly restrict the market trade.

All forms of compensation payments in case of expiry of the sports contract were abolished in France since 1969, and in Germany – since 1979. In other EU countries such rule was introduced after decision of the European Court of Justice in “Bosman case” [2]. On the 15 December 1995 the court ruled that the current system does impose restrictions on the free movement of labor, what is contrary to Article 39 (1) of the Treaty on European Union (now – Article 45 (1) of the Treaty on the Functioning of the EU). Bosman and any other EU players were given a free transfer at the end of their contracts, provided the transition from

club to club within the EU. The “Bosman case” marked the beginning of the current stage of development of sports transfers in Europe.

Concerning the transfer system of Ukraine, it is gradually developing in the context of European and international systems, but at the national level it has many problems. In particular, the main obstacle to the formation of modern system of transfers of the players in Ukraine is reluctance of national legislators to recognize the relationship between athletes and sport clubs as civil legal relations, which we believe reflects the substance of these relationships.

The outdated approach, according to which these relations should be regulated by the norms of labor legislation is an obstacle to the use of civil remedies of contractual regulation of relations between the athlete and the club. Thus, part. 2, art. 38 of the current law of Ukraine “On Physical Culture and Sport” [3] of 12.24.1993 (hereinafter – the Law) provides that the activities of professional athletes made according to this Act, the Labour Code of Ukraine and other legal acts, as well as the statutory and regulatory documents of national and international sports organizations. The current version of the law does not contain any mention of the transfer contracts. Surprisingly, but the art. 23.3 of the Law, which provided that a professional athlete has the right to transfer to another sports club, located on the territory of Ukraine or abroad, if the expiration of the contract and performance specified in this contract obligations; formalize mutual agreement between clubs and professional athletes before the expiry of the contract or default of commitments to professional athletes specified in this contract was removed from the text of the law.

We can assume that the legislature had given the matter «at the mercy» of sports federations who are better aware of the question. However, in this case the national legislator refuses to implement its direct legislative functions. So, instead of improving the legal regulation of transfer relations, lawmakers totally refused of appropriate legislative foundation of researched relations.

It is illogical, but the law does not mention the civil legislation as the basis for regulation of transfer relations. Meanwhile, the Civil Code rules are capable to regulate not only the transfer relations, but also relations between athletes and sports clubs concerning the sports activities and any other property relations that arise in professional sports. In particular, art. 1 of the Civil Code of Ukraine [4] provides that civil law regulates the individual and property relations (Civil Affairs), based on legal equality, free will and property independence of their participants.

Part 1 of Art. 38 of the Law stipulates that professional sports is a commercial area of activity in sports associated with the preparation and conduct of sporting events for profit at a high organizational level. Thus, the property relations that arise in the course of business entities of professional sports is covered by the subject of legal regulation of civil law regarding the use of individual or collective professional athlete skill as sports services. The construction of civil contract is most suitable for regulating of named relations, even if such contract is not required by law. Furthermore, p. 1 of Art. 6 of the Civil Code of Ukraine provides that the parties may enter into a contract which is not provided by acts of civil law, but meets the general principles of civil law. Accordingly, either transfer contract of contract of sports activity should be awarded on the basis of civil law.

Researching the peculiarities of legal regulation of sports transfers it is important to define the concept of sports transfers. It should be noted that there is no a unified concept sports or transfer. Thus, FIFA and UEFA local acts define transfer as an agreement between the athlete and sports clubs to change registration of a sportsman from one club to another. FFU regulations on status and transfer of players [5] define transfer as a transition of player from one club to another, whereas the transfer contract is a form of agreement between the clubs on the transfer. It appears that none of the definitions reflects all the essential features of the sport transfer. It should be emphasized that the conventional term “transfer” brings together a range of complex and branched relationships that occur between the athletes, sports clubs, coaches, federations of sports, government agencies and others. The content of these relations are mutual rights and obligations arising of professional sports activities during the transition of athlete from one sports club to another.

By its nature, such rights and obligations are mainly related to property and the need to guarantee property interests of all persons involved in the procedure of transition of athlete. Obviously, civil legal relationships are composed between these persons. Such relations are based on legal equality, free will and property independence. Thus, the term “transfer” is used to refer to the transition of the athlete from one sport organization to another, but civil transaction is a legal fact which gives rise to rights and obligations of relevant actors. This transaction is an agreement (contract) on the transition of athlete from one sports organization to another (transfer contract), which should be concluded by the civil law.

To determine the legal nature of the transfer contract we need to find out what is actually the transfer is and what relationships are regulated by the transfer contract. Thus, the term transfer covers the following cases: the athlete is registered for a new sports club after the expiry of the sports contract payments without transfer fee to new club; the athlete is registered for a new sports club before the expiration of the contract with fee from the new club; the athlete is temporarily registered for the new club without termination of the contract with the previous sports club. Depending on the availability of transfer satisfaction and kinds of such satisfaction transfers are divided into several subspecies.

First, we can name transfers without fee and transfers with transfer fee. In football such transfers take place in case of transfer of an athlete after the expiration of the contract provided the athlete is older than 23 years. The transfer in this case is to change the formal registration of an athlete from one sports club to another. Another type of free transfer is when an athlete moves temporarily to another club without paying any transfer fees and remaining connected with the previous club. The second group of transfers includes transfer fee. Transfer fees consists of the transfer price which is set by agreement of the contract parties, mandatory compensation payments to sports organizations if the athlete has not reached 23 years and mandatory solidarity payments (5% of the transfer price of each athlete going for sports organizations, where the athlete played until he reached 23 years old).

The legal regulation of transfers of athletes from one sports club to another is fulfilled by the transfer contracts. Relations mentioned above are essentially property relations, so the daily consumption included terms such as “sale contract”, “rent of the athlete”, “barter of players”, “rights for the athlete” and so on. However, these terms are not legal, because a person can not be the object of legal relations and, therefore, the subject of contract. Thus, despite the apparent simplicity of transfer relations and obvious choice of the type of civil contract, in practical terms there are a number of problems related to the legal regulation of these relations.

First of all, there is a logical question, what is the subject of the transfer contract. If you stick to the position of the national legislature and assume that sports contracts concluded between clubs and athletes, are employment contracts, the possibility of a transfer of contracts put serious doubts in terms of legality and reasonableness. First of all, in this case the athlete terminates his employment relationship with one club and enters into an employment contract with a new club according to the Labor Code of Ukraine. Under the terms of the transfer contract, one party must break fixed-term employment contract with the athlete, and the other side has to conclude an employment contract with this athlete.

However, relations on the conclusion and termination of employment contracts with employees can not be the subject of a civil contract because these relations are not connected with property aspects, they are not the subject of monetary evaluation, and therefore –they can not take the form of civil obligations. Accordingly, in this case there is no the object of the contract transfer at all. And according to part. 1 of art. 638 of the Civil Code of Ukraine the contract is recognized concluded, if the parties have agreed on all essential terms of the contract in due form. The essential terms of the contract are the terms concerning the subject of the treaty, the conditions defined as essential by law or necessary for contracts of this kind, and all the conditions agreed by the parties.

Therefore, provided the recognition of labor-legal nature of sports contract, all transfer contracts are void. Moreover, since under the labor laws, sports clubs-employers have no right in any way influence the choice of club-employer, the conclusion of the transfer contract can be interpreted as restricting of the constitutional right of the athlete to free choice of occupation and place of work. So it is clear that the labor legislation does not allow to issue properly relations between the sports club and the athlete as well as transfer relations, and sometimes – directly infringes on the rights and freedoms of the participants relations in sports.

The lack of legal definition of the transfer contract, as well as its essential conditions, rights and obligations of the parties and wrong orientation to labor-legal requirements lead to complete confusion in law enforcement activities. For example, Zaporizhzhya Regional Administrative Court in its order dated 03.02.2012 on the case 2a-7029/09/0870 states that the contract fee is made for the «transfer of the right of the football player to play in PFC «Metallurg, Zaporizhzhya» [6]. Thus the court defines the object of the transfer contract as the right to ensure that football fulfills his labor obligations in another club. But the right to employment can not be the subject of a civil contract.

However, some scientists admit the possibility of including of the right to employment of an athlete to the civil relations. Thus, A.A. Lukyantsev and V.S. Burov noted that “the rights of the employer may be the subject of the transfer contract, along with its price and in conjunction with it. These rights are terminated for

the “club-seller” and appear for the “club-buyer”. No other rights than the rights of the employer may be transferred in such situation. <...> Concerning the admissibility of the rights of employer in the civil turnover, it is undeniable that such involvement permanently occurs in practice on a stable basis and it doesn't have any public danger” [7, p. 63].

It should be noted that the above statement looks quite logical, but the rights of employer priori can not be the object of civil rights. In this case, law enforcement can be reduced to absurdity, freely “selling” and “buying” mechanics, teachers, drivers, judges and other professions. In our view, making assumptions about the actual inclusion of the rights of the employer to civilian turnover, we blur the boundaries of legal regulation of civil and labor law, actually emasculating their content.

The only time when labor legal norms can theoretically be used to regulate professional sport, is a contract of sporting activities (sports contract), which, in our opinion, can be provided with additional rights and guarantees for the athlete, labor law. In this case the provisions of labor law could be applied only subsidiary and within the limits agreed by the parties. The possibility of signing the contract based on prescriptions Articles 6 and 627 CC of Ukraine, according to which the parties are free to contract, contractor selection and determination of the contract to meet the requirements of the Code, other acts of civil legislation, business traditions, the requirements of reasonableness and fairness; the parties may enter into a contract which is not provided for acts of civil law, but meets the general principles of civil law; the parties may resolve the contract, which provided for acts of civil law, their relationship not covered by these acts; the parties to the agreement may derogate from the provisions of civil law and regulate their relations at their own discretion.

In our view, to define what transfer contract in sports is one needs to find out the essence of the relationship developing between the sports club and athlete. The main purpose of the existence of professional sports clubs involved in competitive activities is the profit. The main goal of professional athlete is to profit as remuneration for participation in competitive sports and training activities in the team of sports club. Obviously, the athlete gives sports service to the sports club under the contract. Thus, the purpose of the transfer contract is the assignment of rights to the services given by the professional athlete from one sports club to another. According to D. Gorlova, in case if the law “On Physical Culture and Sports” recognizes relationship between sports club and athletes as civil legal relations, it will be possible to design the contract of assignment if the club pay upfront fee for his services, or using a mixed agreement (for property rights and the transfer of debt) in case if the previous club not only transmits its request to the player, but will transfer its debt of remuneration for the new club.

Thus, the only way to create an adequate legal construction contract transfer in sports must be the recognition of the civil nature of relations arising between athletes and sports clubs in the course of sports activities. Appropriate changes must be made at least to the Law of Ukraine “On Physical Culture and Sports”. In addition, it is necessary to have legislative definition of the transfer contract, the clear wording of its subject and other essential conditions, establishing of the procedures for the conclusion and termination of the contract, which would not contradict national legislation of Ukraine and acts of international sports organizations.

REFERENCES

1. “The Economic And Legal Aspects Of Transfers Of Players. 2013”, available at : <http://ec.europa.eu/sport/library/documents/cons-study-transfers-final-rpt.pdf>.
2. “Text of the ECJ Ruling EUR-Lex, Publications Office of the European Union”, available at : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX :61993CJ0415>.
3. “On physical culture and sports : Law of Ukraine № 3808-XII Dated 24 December 1993”, *Vidomosti Verkhovnoiy Rady Ukrainy*, 1994, no. 14, art. 80.
4. “Civil Code of Ukraine Dated 16 January 2003”, *Vidomosti Verkhovnoiy Rady Ukrainy*, 2003, no. 40-44, art. 356.
5. “FFU Regulations on the status and transfer of players”, available at : http://www.ffu.org.ua/files/ndocs_486.pdf.
6. “The court order of Zaporizhzhya District Administrative Court on case № 2a-7029/09/0870”, *Yedynyi derzhavnyi reyestr sudovykh rishen Ukrainy*, available at : <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

7. Lukyantsev, A.A. and Burov, V.S. (2013), "On the legal nature of the contract of transfer in the domestic professional sports", *Zakonodatelstvo i ekonomika*, no. 6, pp. 62-64.

ЛІТЕРАТУРА

1. The Economic And Legal Aspects Of Transfers Of Players. 2013 [Electronic resource]. – Access mode : <http://ec.europa.eu/sport/library/documents/cons-study-transfers-final-rpt.pdf>.
2. Text of the ECJ Ruling EUR-Lex, Publications Office of the European Union [Electronic resource]. – Access mode : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:61993CJ0415>.
3. Про фізичну культуру і спорт : Закон України № 3808-XII від 24.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 80.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.
5. Регламент Федерації футболу України зі статусу і трансферу футболістів [Electronic resource]. – Access mode : http://www.ffu.org.ua/files/ndocs_486.pdf.
6. Постанова Запорізького окружного адміністративного суду від 03.02.2012 р. у справі № 2а-7029/09/0870 / Єдиний державний реєстр судових рішень України [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
7. Лукьянцев А.А. О правовой природе трансфертного контракта в отечественном профессиональном спорте / А.А. Лукьянцев, В.С. Буров // Законодательство и экономика. – 2013. – № 6. – С. 62-64.

УДК 347.235: 340.134 (477)

ДОГОВІРНИЙ СПОСІБ ВИНИКНЕННЯ ПРАВА ЗЕМЕЛЬНОГО СЕРВІТУТУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Щипанова О.О., к.ю.н., доцент

*Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна
olga.znu.108@gmail.com*

Стаття присвячена аналізу особливостей договору про встановлення права земельного сервітуту як самостійного цивільно-правового договору, спрямованого на реалізацію речового права користування чужим нерухомим майном. Детально аналізуються предмет, об'єкт, суб'єктний склад договору, а також його істотні умови: міра (обсяг) користування чужою земельною ділянкою, права та обов'язки сторін, строк дії, відповідальність сторін за порушення умов договору.

Ключові слова: право користування чужим майном (сервітут), земельний сервітут, договір про встановлення земельного сервітуту, рішення суду, земельна ділянка, сервітуарій, власник земельної ділянки (землекористувач).

ДОГОВОРНОЙ СПОСОБ ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРАВА ЗЕМЕЛЬНОГО СЕРВИТУТА ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАИНЫ

Щипанова О.А.

*Запорожский национальный университет, ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина
olga.znu.108@gmail.com*

Статья посвящена анализу особенностей договора об установлении права земельного сервитута как самостоятельного гражданско-правового договора, направленного на реализацию вещного права пользования чужим недвижимым имуществом. Детально анализируются предмет, объект, субъектный состав договора, а также его существенные условия: мера (объем) пользования чужим земельным участком, права и обязанности сторон, срок действия, ответственность сторон за нарушение условий договора.

Ключевые слова: право пользования чужим имуществом (сервитут), земельный сервитут, договор об установлении земельного сервитута, решение суда, земельный участок, сервитуарий, собственник земельного участка (землепользователь).